Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru – Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o trhoch s kryptoaktívami a o zmene smernice (EÚ) 2019/1937

[COM(2020) 593 final – 2020/0265 (COD)]

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o pilotnom režime pre trhové infraštruktúry založené na technológii distribuovanej databázy transakcií

[COM(2020) 594 final – 2020/0267 (COD)]

(2021/C 155/05)

Spravodajca: Giuseppe GUERINI

Konzultácia	Európsky parlament, 13.11.2020
	Rada Európskej únie, 18.11.2020
Právny základ	článok 114 a článok 304 ZFEÚ
Príslušná sekcia	sekcia pre hospodársku a menovú úniu, hospodársku a sociálnu súdržnosť
Prijaté v sekcii	12.2.2021
Prijaté v pléne	24.2.2021
Plenárne zasadnutie č.	558
Výsledok hlasovania	235/1/8
(za/proti/zdržalo sa)	

1. **Závery a odporúčania**

1.1 EHSV podporuje iniciatívu Európskej komisie, pokiaľ ide o návrh nariadenia o trhoch s kryptoaktívami, ktorým sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1937 ([1]), aj o návrh nariadenia o pilotnom režime pre trhové infraštruktúry založené na technológii distribuovanej databázy transakcií (DLT).

1.2 EHSV sa domnieva, že je potrebné a naliehavé, aby Komisia zabezpečila komplexnú reguláciu tohto čoraz rozšírenejšieho a v praxi stále častejšie využívaného technologického javu, ktorý sa neustále vyvíja a rýchlo mení.

1.3 EHSV preto podporuje urýchlené zavedenie rôznych regulačných opatrení plánovaných Komisiou, ktoré sú potrebné na modernizáciu finančných služieb, pričom sa však nesmie zabúdať na ochranu spotrebiteľov a prudenciálne pravidlá.

1.4 Naliehavým dôvodom na intervenciu EÚ je, že niekoľko členských štátov prijalo v posledných mesiacoch vlastné regulačné nástroje, buď vo forme legislatívnych opatrení, alebo odporúčaní a usmernení vydaných odvetvovými regulačnými orgánmi. Pri takýchto intervenciách hrozí, že vznikne roztrieštený regulačný rámec s rizikom oslabenia konsolidácie vnútorného trhu a zvýšenia nákladov podnikov na dodržiavanie predpisov.

1.5 EHSV preto podporuje ciele Komisie obsiahnuté v jednotnom regulačnom rámci, ktorými sú: a) ochrana koncových používateľov digitálneho financovania; b) zachovanie finančnej stability; c) ochrana integrity finančného sektora EÚ; d) zaručenie rovnakých podmienok činnosti rôznych aktérov v hospodárstve a finančnom sektore.

([1]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1937 z 23. októbra 2019 o ochrane osôb, ktoré nahlasujú porušenia práva Únie (Ú. v. EÚ L 305, 26.11.2019, s. 17).

1.6 EHSV podporuje aj cieľ zabezpečiť, aby emitenti globálnych stablecoinov podliehali prísnejším požiadavkám, pokiaľ ide o kapitál, práva investorov a dohľad, a to vzhľadom na možný systémový význam týchto nástrojov.

1.7 EHSV žiada prijatie konkrétnych opatrení na podporu primeraného informovania spotrebiteľov a malých investorov a zvyšovanie ich povedomia, aby sa zmenšila informačná asymetria, ktorá by im mohla spôsobiť mimoriadnu záťaž v súvislosti s problematikou, ktorej je venované toto stanovisko a ktorá je nová a značne technická.

1.8 EHSV odporúča, aby sa osobitná pozornosť venovala overovaniu, ktoré predchádza opatreniam na udeľovanie oprávnení na činnosť uvedeným v návrhoch, ktoré sú predmetom tohto stanoviska, najmä pokiaľ ide o spoľahlivosť prevádzkovateľov, ktorí potrebujú povolenie, aby sa zabránilo negatívnym dôsledkom oportunistického a škodlivého správania.

1.9 Keďže ešte neexistuje taká úroveň normalizácie a interoperability technológie DLT, ktorá by mohla bezpečne usmerňovať posudzovanie stupňa technologickej a kybernetickej odolnosti infraštruktúr používaných prevádzkovateľmi, EHSV odporúča, aby sa čo najviac objasnil regulačný režim, ktorý sa má uplatňovať na tieto neustále sa vyvíjajúce nástroje, keďže zmena ich povahy si môže vyžadovať uplatňovanie odlišných regulačných ustanovení.

1.10 Vzhľadom na zostávajúce technologické riziká EHSV úprimne očakáva návrh pilotného režimu pre trhové infraštruktúry založené na technológii distribuovanej databázy transakcií. V pilotnom režime sa určuje priestor na experimentovanie v kontrolovanom prostredí, ktorý umožňuje dočasné výnimky zo súčasných pravidiel. Regulačným orgánom a prevádzkovateľom by to umožnilo postupne získavať skúsenosti s používaním technológie distribuovanej databázy transakcií v trhových infraštruktúrach, čím by sa zabezpečila integrita trhu a finančná stabilita.

1.11 Hoci je návrh pilotného režimu vítaný, EHSV sa domnieva, že 5-ročná lehota na podávanie správ orgánu ESMA Komisii je vzhľadom na rýchlosť, akou sa digitálne finančné technológie vyvíjajú, príliš dlhá. Bolo by tiež užitočné venovať pozornosť opatreniam na ukončenie tohto skúšobného pilotného režimu, aby sa zabezpečila ochrana užívateľov doňho zapojených.

1.12 Napokon, pokiaľ ide o uplatňovanie nariadenia o trhoch s kryptoaktívami, EHSV je veľmi znepokojený „prechodnými opatreniami“, ktorými sa stanovuje trvalá výnimka z požiadaviek tohto nariadenia v prípade kryptoaktív, ktoré boli na trhu už pred nadobudnutím jeho účinnosti. Toto oslobodenie môže pri kryptoaktívach, ktoré už boli vydané znamenať určitú regulačnú výnimku nezodpovedajúcu zásade rovnakého posudzovania, podľa ktorej má byť pri rovnakom riziku a rovnakej činnosti aj rovnaké posudzovanie.

2. **Návrhy Komisie**

2.1 Toto stanovisko je venované dvom iniciatívam Európskej komisie: návrhu nariadenia o trhoch s kryptoaktívami, ktorým sa mení smernica (EÚ) 2019/1937, a návrhu nariadenia o pilotnom režime pre trhové infraštruktúry založené na technológii distribuovanej databázy transakcií (DLT). Oba návrhy sú súčasťou balíka opatrení Komisie, do ktorého patrí aj oznámenie o stratégii v oblasti digitálnych financií a návrh nariadenia o digitálnej prevádzkovej odolnosti finančného sektora, ktoré sú predmetom stanoviska EHSV na tému *Stratégia v oblasti digitálnych financií pre EÚ* ([2]) a stanoviska na tému *Digitálna prevádzková odolnosť* ([3]).

2.2 *Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o trhoch s kryptoaktívami a o zmene smernice (EÚ) 2019/1937*

2.2.1 Cieľom nariadenia o trhoch s kryptoaktívami je zaručiť právnu istotu v súvislosti s kryptoaktívami, na ktoré sa nevzťahujú platné právne predpisy EÚ, a stanoviť jednotné pravidlá pre emitentov kryptoaktív a poskytovateľov služieb virtuálnych aktív (VASP). Zároveň má nahradiť existujúce právne rámce členských štátov, ktoré v súčasnosti nepatria do rozsahu pôsobnosti platných európskych právnych predpisov, čím sa zabezpečia želané rovnaké podmienky.

2.2.2 Na základe vlastného návrhu Komisia zdôraznila potrebu „spoločného prístupu s členskými štátmi ku kryptomenám, aby sme vedeli, ako čo najlepšie využiť príležitosti, ktoré vytvárajú, a dokázali čeliť novým rizikám, ktoré môžu predstavovať“.

([2]) Stanovisko EHSV na tému *Stratégia v oblasti digitálnych financií pre EÚ* (ECO/534) (pozri stranu 27 tohto úradného vestníka).
([3]) Stanovisko EHSV na tému *Digitálna prevádzková odolnosť* (ECO/536) (pozri stranu 38 tohto úradného vestníka).

2.2.3 Návrh má štyri ciele: a) poskytnúť právnu istotu; b) podporovať inovácie v odvetví s veľkým potenciálom; c) zaručiť primeranú úroveň ochrany spotrebiteľov a investorov a integrity trhu; d) zabezpečiť finančnú stabilitu.

2.2.4 Návrh sa nevzťahuje len na emitentov kryptoaktív, ale aj na podniky poskytujúce služby súvisiace s kryptoaktívami, napríklad podniky, ktoré držia kryptoaktíva klientov v úschove, subjekty, ktoré klientom umožňujú nakupovať alebo predávať kryptoaktíva za peniaze, a spoločnosti prevádzkujúce obchodné platformy. Z tohto dôvodu zavedené záruky zahŕňajú kapitálové požiadavky, požiadavky na správu a práva investorov voči emitentovi.

2.2.5 Najmä v prípadoch, keď sa určité tokeny kryté aktívami alebo tokeny elektronických peňazí považujú za „významné“ (z hľadiska objemu, hodnoty, počtu zákazníkov, takže patria medzi tzv. globálne stablecoiny), vydávajúci prevádzkovatelia budú podliehať prísnejším požiadavkám.

2.2.6 Vzhľadom na konkrétnu možnosť, že by sa stablecoiny mohli stať v budúcnosti všeobecne akceptovanými a potenciálne systémovými, návrh Komisie obsahuje aj záruky riešenia problému potenciálneho ohrozenia finančnej stability a riadnej menovej politiky, ktorý vyplýva zo stablecoinov.

2.2.7 Tieto nástroje sú kryptoaktíva, ktoré majú napríklad na rozdiel od známeho bitcoinu relatívne stabilnú cenu, pretože sú naviazané na rovnako stabilný prostriedok výmeny (t. j. na inštitucionálnu menu), a mohli by sa preto v blízkej budúcnosti stať veľmi rozšírenými platobnými a investičnými systémami.

2.2.8 Konkrétnejšie je v hlave II návrhu upravená verejná ponuka a komercializácia iných kryptoaktív, než sú tokeny kryté aktívami a tokeny elektronických peňazí, a to ustanovením, že emitent má právo verejne ponúkať takéto kryptoaktíva alebo požiadať o ich prijatie na obchodovanie na obchodnej platforme, ak splní: a) požiadavky stanovené v článku 4, napríklad povinnosť byť právnickou osobou; b) povinnosť vypracovať biely doklad o kryptoaktívach v súlade s článkom 5; c) povinnosť informovať o ňom príslušné orgány (článok 7) a uverejniť ho (článok 8).

2.2.9 Informačný dokument (*white paper*) sa nebude vyžadovať, ak je celková protihodnota ponuky kryptoaktív počas 12 mesiacov nižšia ako 1 000 000 EUR, čím sa zabráni vzniku nadmernej administratívnej záťaže pre malé a stredné podniky.

2.2.10 Komisia navrhuje objasniť, že v existujúcom vymedzení „finančných nástrojov“, ktorým sa vymedzuje rozsah pôsobnosti smernice o trhoch s finančnými nástrojmi (MiFID II), sú zahrnuté finančné nástroje založené na technológii DLT a individualizovaný režim pre kryptoaktíva, na ktoré sa nevzťahujú právne predpisy o finančných službách, ako aj pre tokeny elektronických peňazí.

2.2.11 Nariadenie je zamerané aj na vydávanie kryptoaktív (alebo tokenov) prevádzkovateľmi, ktorí chcú pôsobiť na jednotnom európskom trhu, a preto sa budú musieť prispôsobiť:

— požiadavkám transparentnosti a zverejňovania v súvislosti s vydávaním príslušných tokenov a ich prijímaním na obchodovanie;

— systému udeľovania povolení poskytovateľom služieb a emitentom stablecoinov a dohľadu nad týmito poskytovateľmi a emitentmi;

— prevádzkovým, organizačným a správnym požiadavkám v súvislosti s emitentmi stablecoinov (opätovne si treba všimnúť, že nielen vo vzťahu k ostatným príslušným, t. j. v zásade úžitkovým tokenom) a poskytovateľmi služieb;

— pravidlám ochrany spotrebiteľa v súvislosti s vydávaním kryptografických aktív, ich úschovou a obchodovaním s nimi;

— opatreniam na zabránenie zneužívaniu trhu a zabezpečenie integrity trhov, na ktorých sa obchoduje s kryptoaktívami.

2.3 *Návrh nariadenia o pilotnom režime pre trhové infraštruktúry založené na technológii distribuovanej databázy transakcií (DLT)*

2.3.1 Návrh pilotného režimu pre trhové infraštruktúry DLT má štyri všeobecné ciele: a) právnu istotu; b) podporu inovácií odstránením prekážok pri uplatňovaní nových technológií DLT vo finančnom sektore; c) zabezpečenie ochrany spotrebiteľov a investorov, ako aj integrity trhu; d) zabezpečenie finančnej stability.

2.3.2 Na dosiahnutie týchto cieľov sa v pilotnej režime zavádzajú primerané záruky, napríklad obmedzením druhov obchodovateľných finančných nástrojov a osobitné ustanovenia na zaručenie finančnej stability a ochrany spotrebiteľov a investorov.

2.3.3 Zavedením pilotného režimu EÚ na experimentovanie s trhovými infraštruktúrami DLT v návrhu nariadenia sa má podnikom v EÚ dať možnosť naplno využiť potenciál existujúceho rámca, čo by orgánom dohľadu a zákonodarcom umožnilo určiť prekážky v regulácii, pričom by regulačné orgány a samotné podniky mohli postupne získať cenné poznatky o využívaní technológie DLT.

2.3.4 Práve z tohto dôvodu a vzhľadom na potrebu postupnosti by sa pilotný režim mal považovať za najvhodnejší nástroj vo vzťahu k cieľom, ktoré sa majú dosiahnuť, keďže v súčasnosti nie sú dostatočné dôkazy na odôvodnenie zavedenia trvalých, významnejších a ďalekosiahlejších regulačných zmien.

2.3.5 Cieľom návrhu je poskytnúť právnu istotu a flexibilitu účastníkom trhu, ktorí chcú prevádzkovať trhovú infraštruktúru DLT, a to zavedením jednotných požiadaviek na prevádzku týchto infraštruktúr. Povolenia udelené podľa nariadenia by účastníkom trhu umožnili prevádzkovať trhovú infraštruktúru DLT a poskytovať služby vo všetkých členských štátoch pod primeraným dohľadom.

2.3.6 V článku 1 sa podrobnejšie vymedzuje predmet a rozsah pôsobnosti návrhu, kým v článku 2 sa stanovujú príslušné pojmy a vymedzenia vrátane tých, ktoré sa týkajú koncepcie „trhovej infraštruktúry DLT“, „multilaterálneho obchodného systému DLT“, „DLT systému vyrovnania transakcií s cennými papiermi“ a „DLT prevoditeľných cenných papierov“.

2.3.7 V článku 3 sú opísané obmedzenia v súvislosti s DLT prevoditeľnými cennými papiermi prijatými na obchodovanie v trhových infraštruktúrach DLT alebo evidovaných v týchto infraštruktúrach. V prípade akcií by trhová kapitalizácia alebo predbežná trhová kapitalizácia emitenta DLT prevoditeľných cenných papierov mala byť nižšia ako 200 miliónov EUR. V prípade dlhopisov, ktoré nie sú štátnymi dlhopismi, krytými dlhopismi a podnikovými dlhopismi, platí limit 500 miliónov EUR. Trhové infraštruktúry DLT by štátne dlhopisy nemali prijímať na obchodovanie, ani ich evidovať.

2.3.8 V článku 4 sú stanovené požiadavky na multilaterálny obchodný systém DLT, ktoré sú rovnaké ako požiadavky na multilaterálny obchodný systém podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ ([4]), a upresňujú sa možné výnimky podľa nariadenia. V článkoch 7 a 8 je stanovený postup získania osobitného povolenia prevádzkovať multilaterálny obchodný systém DLT, resp. DLT systém vyrovnania transakcií s cennými papiermi, pričom sa v nich uvádzajú aj podrobnosti o informáciách, ktoré sa musia predložiť príslušnému orgánu. V článku 9 je vymedzená spolupráca medzi trhovou infraštruktúrou DLT, príslušnými orgánmi a orgánom ESMA. V článku 10 sa uvádza, že najneskôr po piatich rokoch predloží orgán ESMA Komisii podrobnú správu o pilotnom režime.

3. **Všeobecné a konkrétne pripomienky**

3.1 EHSV súhlasí s cieľmi Európskej komisie a týmto stanoviskom podporuje užitočnosť a význam toho, aby sa do polovice roku 2022 zaviedli rôzne regulačné opatrenia, ktoré sú potrebné na modernizáciu finančných služieb, pričom sa však nesmie zabúdať na ochranu spotrebiteľov a integritu trhu.

([4]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorou sa mení smernica 2002/92/ES a smernica 2011/61/EÚ (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 349).

3.2 Konkrétnejšie povedané, cieľom legislatívnych návrhov je zabezpečiť právnu istotu, pokiaľ ide o regulačné posudzovanie kryptoaktív. Jednoznačnosť regulačného rámca uplatniteľného na všetky druhy kryptoaktív, ako aj na všetkých poskytovateľov súvisiacich služieb, je na tomto trhu nevyhnutnou podmienkou vytvárania inovačných riešení s pridanou hodnotou. Najmä rozhodnutie vydať skôr nariadenie, než smernicu prispieva k dosiahnutiu primeraného obsahového súladu a uplatňovaniu nových pravidiel na vnútornom trhu.

3.3 EHSV konštatuje, že legislatívne opatrenie Komisie sa už dávno očakávalo, a preto chce zdôrazniť, aké je teraz potrebné a naliehavé zabezpečiť komplexnú reguláciu, pokiaľ ide o spomínaný neustále sa vyvíjajúci a rýchlo sa meniaci technologický jav.

3.4 EHSV preto plánované intervencie považuje za užitočné na: a) ochranu koncových používateľov digitálneho financovania; b) zachovanie finančnej stability; c) ochranu integrity finančného sektora EÚ; d) zaručenie rovnakých podmienok činnosti rôznych aktérov v hospodárstve a finančnom sektore.

3.5 EHSV súhlasí s návrhom zabezpečiť, aby sa na významných emitentov kryptoaktív, známych ako globálne stablecoiny, vzťahovali prísnejšie požiadavky, pokiaľ ide o kapitál, práva investorov a dohľad, a tento návrh podporuje. Potreba intervencie regulačnými opatreniami je nevyhnutná, aby sa zabránilo vzniku peňažných tokov nezávislých od dohľadu centrálnych bánk, odvetvových orgánov a demokratických inštitúcií.

3.6 EHSV víta skutočnosť, že taxonomické úsilie Komisie pri vymedzení pojmov „kryptoaktíva“ a „technológia distribuovanej databázy transakcií“ umožňuje zahrnúť do použitých definícií rôzne druhy kryptoaktív, čím sa vytvoria definície zodpovedajúce možnému budúcemu technologickému a trhovému vývoju.

3.7 Domnieva sa však, že väčšia jednoznačnosť by sa mohla dosiahnuť vypracovaním podrobnejších špecifikácií k rôznym podkategóriám kryptoaktív a rozsahu ich používania. Dalo by sa tak vyhnúť interpretačným rizikám, pokiaľ ide o posudzovania jednotlivých typov kryptoaktív zahrnutých do zostatkovej kategórie „kryptoaktíva iné, než sú tokeny kryté aktívami a tokeny elektronických peňazí“.

3.8 EHSV súhlasí s pozorným predchádzaním regulačnej duplicite návrhu nariadenia vyjadreným vo výnimkách z rozsahu pôsobnosti nariadenia o trhoch s kryptoaktívami, ktoré sa stanovujú v článku 2 ods. 2 návrhu. Ide o primerané a relevantné opatrenia, keďže je potrebné vyhnúť sa prekrývaniu požiadaviek a duplicite regulácie vyplývajúcej z návrhu nariadenia o trhoch s kryptoaktívami a napríklad smernice MiFID.

3.9 Regulačné režimy nesmú byť vo vzájomnom rozpore, pretože by to zvýšilo regulačnú neistotu a prevádzkovateľom spôsobilo nadmerné náklady na dodržiavanie predpisov, čo by mohlo obmedziť inovácie. Aby sa dosiahlo jasné oddelenie týchto dvoch oblastí, a teda potrebná právna istota, mal by sa vymedziť pojem „investičný token“ a zároveň by sa mali poskytnúť jasné usmernenia o charakteristických znakoch kryptoaktív, ktoré ich kvalifikujú ako finančný nástroj.

3.10 EHSV preto oceňuje inštitucionálne zapojenie a prevádzkové odborné znalosti EBA ([5]) a ESMA ([6]), tak vo fáze pred uverejnením návrhov, ktoré sú predmetom tohto stanoviska, ako aj so zreteľom na očakávanú administratívnu spoluprácu týchto európskych odvetvových orgánov s príslušnými orgánmi členských štátov pri uplatňovaní nových pravidiel.

3.11 Keďže cieľom Komisie je obmedziť uplatňovanie návrhu najmä na úžitkové tokeny a stablecoiny, ohraničuje svoje regulačné opatrenie pri iných činnostiach odlišných od finančných nástrojov a investičných produktov, ktoré možno vymedziť ako „digitálne vyjadrenie“ práv vyplývajúcich z investícií a obchodných činností riadených cez technológie distribuovanej databázy transakcií. Tokeny alebo kryptoaktíva tak musia byť prepojené s konkrétnymi hodnotami, a preto sú menej vystavené riziku oportunistického použitia, ktoré by mohlo viesť k zhromažďovaniu úspor bez potrebných záruk pre investorov.

3.12 EHSV považuje za potrebné jasnejšie klasifikovať hybridné tokeny. Niektoré kryptoaktíva môžu mať po fáze emisie rôzne funkcie a za vopred stanovených podmienok meniť svoju povahu. Je preto potrebné objasniť regulačný režim, ktorý sa má uplatňovať na takéto vyvíjajúce sa hybridné nástroje, keďže zmena povahy si môže vyžadovať uplatňovanie odlišných regulačných ustanovení.

([5]) Európsky orgán pre bankovníctvo.
([6]) Európsky orgán pre cenné papiere a trhy.

3.13 EHSV podporuje aj opatrenia EÚ zamerané na odstránenie potenciálnych prekážok inovácie, ktoré môžu byť spôsobené novými digitálnymi technológiami a možno ich pripísať právnym predpisom v oblasti finančných služieb, ktoré nie sú vždy prispôsobované rýchlosti, s akou sa technologické inovácie postupne objavujú.

3.14 Medzi inováciami s prelomovým potenciálom pre finančný a peňažný sektor treba určite venovať osobitnú pozornosť technológii distribuovanej databázy transakcií (DLT), ku ktorej patrí napríklad dobre známa technológia blockchainu, čo je infraštruktúra, na ktorej spočíva úspech bitcoinu a iných foriem kryptoaktív.

3.15 EHSV sa domnieva, že navrhovanými zmenami smernice (EÚ) 2019/1937 je EÚ schopná zabezpečiť účinné uplatňovanie existujúcich pravidiel v novom kontexte. Európske právne predpisy môžu zaručiť aj bezpečný vývoj nového regulačného rámca, ako je rámec stanovený v pilotnom návrhu nariadenia o trhových infraštruktúrach založených na technológii distribuovanej databázy transakcií.

3.16 Tieto opatrenia by mali zabezpečiť regulačnú zrozumiteľnosť, čo inštitucionálnemu finančnému sektoru umožní dosiahnuť väčšiu efektívnosť rozsiahlejším využívaním technológie distribuovanej databázy transakcií (DLT), a to aj v reakcii na niekedy nekontrolované šírenie alternatívnych kryptomien alebo platobných systémov vyvinutých neregulovanými prevádzkovateľmi.

3.17 Naliehavým dôvodom na intervenciu EÚ je, že niekoľko členských štátov prijalo v posledných mesiacoch vlastné regulačné nástroje, buď vo forme legislatívnych opatrení, alebo odporúčaní a usmernení vydaných sekundárnymi regulačnými orgánmi alebo inštitúciami, ako sú centrálne banky alebo orgány dohľadu nad finančným trhom/kontroly finančného trhu.

3.18 Hoci majú spoločný účel a spoločné základné ciele, je riziko, že sa vďaka nim na vnútornom trhu vytvorí roztrieštený a nerovnomerný regulačný rámec. Na rozdiel od toho niektoré členské štáty doteraz nepodnikli nič, čo by prispelo k nerovnakému a roztrieštenému regulačnému scenáru, v ktorom by súčasne existovali rozdielne regulačné opatrenia a nevhodné regulačné opatrenia.

3.19 EHSV sa domnieva, že výklad nariadenia a rozhodnutia prijaté príslušnými orgánmi členských štátov pri udeľovaní povolení by mali byť v čo najväčšom vzájomnom súlade, aby sa zabezpečili rovnaké podmienky a zabránilo sa legislatívnej arbitráži medzi jednotlivými členskými štátmi, pričom by sa mala zvážiť možnosť využitia režimu prenosnosti pre oprávnené subjekty v celej EÚ.

3.20 Vzhľadom na to EHSV podporuje rozhodnutie Komisie prijať opatrenia formou nariadenia, ktorého cieľom je zabezpečiť jednotnú a modernú úpravu odrážajúcu európsku realitu, keďže jednotné a štandardizované pravidlá sú v súlade so zásadou subsidiarity stanovenou v zmluvách určite účinnejšie ako pluralita opatrení jednotlivých štátov.

3.21 EHSV víta skutočnosť, že hlavným cieľom navrhovaného nariadenia je transparentnosť informácií a vytvorenie vhodného systému udeľovania povolení. Regulačnému rámcu, ktorý predchádzal príslušným návrhom, chýbal filter povoľovania činností založených na technológii DLT, ako aj účinný dohľad nad operáciami.

3.22 EHSV žiada, aby sa prijali konkrétne opatrenia na podporu primeraného informovania a zvyšovania povedomia spotrebiteľov a malých investorov o nových pravidlách, ktoré sa schvaľujú, pričom by sa mali zdôrazniť riziká i prínosy a príležitosti spojené s novými technológiami uplatňovanými vo finančnom a investičnom sektore. Cieľom je zmenšiť informačnú asymetriu, ktorá je už typická pre finančný sektor a predstavuje riziko, že sa pre spotrebiteľov a malých sporiteľov stane mimoriadne výraznou a neprimeranou záťažou v súvislosti s otázkami, ktorým je venované toto stanovisko a ktoré sú nové a nie ľahko pochopiteľné vzhľadom na ich technickú stránku.

3.23 EHSV odporúča, aby sa osobitná pozornosť venovala preventívnym kontrolám systémov udeľovania povolení, najmä pokiaľ ide o spoľahlivosť podnikateľskej činnosti oprávnených subjektov, aby sa zabránilo oportunistickému a škodlivému správaniu.

3.24 Zdá sa, že dokonca ani dnes neexistuje taká úroveň normalizácie a interoperability technológie DLT, ktorá by bezpečne usmernila posudzovanie technologickej spoľahlivosti a kybernetickej odolnosti infraštruktúr používaných prevádzkovateľmi. Pozornosť by sa preto mala venovať zabezpečeniu vysokej úrovne ochrany spotrebiteľov a investorov.

3.25 EHSV by uvítal konkrétny pokrok v oblasti digitálnej prevádzkovej odolnosti, ktorá je predmetom osobitného návrhu nariadenia DORA. Návrh zahŕňa balík opatrení v oblasti digitálnych financií venovaný kritickým aspektom, na ktoré poukazuje finančný sektor, a cieľom je zabezpečiť právnu zrozumiteľnosť ustanovení o rizikách informačných a komunikačných technológií (IKT), zmenšiť regulačnú zložitosť a zmierniť administratívnu záťaž podnikov, ako sa zdôrazňuje v stanovisku EHSV na tému *Digitálna prevádzková odolnosť* ([7]).

3.26 V tejto súvislosti EHSV očakáva návrh nariadenia o pilotnom režime pre trhové infraštruktúry založené na technológii distribuovanej databázy transakcií, v ktorom Komisia zohľadní trhové infraštruktúry, ktorých účelom je umožniť obchodovanie a úpravu transakcií s finančnými nástrojmi vo forme kryptoaktív, pričom podrobne určí požiadavky a podmienky na získanie osobitného povolenia na prevádzkovanie multilaterálneho obchodného systému DLT a začlení tieto požiadavky do rámca dohľadu odvetvovými orgánmi.

3.27 Okrem toho sa prostredníctvom pilotného režimu rozhodlo o fungovaní na základe experimentačného prístupu s vymedzením priestoru na experimentovanie v kontrolovanom prostredí, čo umožňuje dočasné výnimky zo súčasných pravidiel. Tento prístup umožní regulačným orgánom a prevádzkovateľom získať skúsenosti s používaním technológie distribuovanej databázy transakcií v trhových infraštruktúrach, čím sa zabezpečí dostatočný čas na primerané riadenie rizík pre investorov, integritu trhu a finančnú stabilitu.

3.28 Prijatím pilotného režimu (resp. experimentačného prístupu) sa preto môže uplatniť empirický prístup založený na konkrétnych a dočasných pokusoch s cieľom pokračovať v neskoršej fáze a na základe skúseností s prísnejšou regulačnou úpravou bez toho, aby sa dovtedy bránilo zavádzaniu a plnému rozvoju technológie distribuovanej databázy transakcií a inováciám, ktoré môže používanie technológie distribuovanej databázy transakcií priniesť. Osobitná pozornosť by sa mala venovať ukončeniu experimentovania v pilotnom režimu, aby sa zabezpečila ochrana užívateľov a subjektov na ňom zúčastnených.

3.29 Hoci je pilotný režim navrhnutý Komisiou vítaný, EHSV sa domnieva, že 5-ročná lehota na podávanie správ orgánu ESMA Komisii je príliš dlhá vzhľadom na rýchlosť, akou sa digitálne finančné technológie vyvíjajú.

3.30 Okrem toho by sa mala zvážiť možnosť ukončenia pilotného režimu na základe správy ESMA zavedením postupného ukončovania, ktoré by umožnilo prevádzkovateľom pilotný režim postupne ukončiť a v čo najväčšej miere získať späť náklady, ktoré im vznikli pri experimentovaní. EHSV sa tiež domnieva, že model pilotného režimu by sa mohol uplatniť aj na uznanie úlohy, ktorú zohrávajú investičné spoločnosti a banky vykonávajúce činnosti súvisiace s prevádzkou infraštruktúr DLT pre služby obchodovania a správy cenných papierov.

3.31 Napokon, pokiaľ ide o celkové uplatňovanie nariadenia o trhoch s kryptoaktívami, EHSV sa nemôže vyhnúť tomu, aby vyjadril vážne obavy, pokiaľ ide o uplatňovanie „prechodných opatrení“, ktorými sa stanovuje trvalá výnimka z dodržiavania požiadaviek tohto nariadenia v prípade kryptoaktív, ktoré boli na trhu už pred nadobudnutím jeho účinnosti a patria do zostatkovej kategórie „kryptoaktíva iné, než sú tokeny kryté aktívami a tokeny elektronických peňazí“ (článok 123).

3.32 EHSV preto žiada dôkladne posúdiť túto možnosť trvalého používania takejto výnimky pre už vydané kryptoaktíva, aby sa neohrozila zásada rovnakého posudzovania, podľa ktorej sa pri rovnakom riziku a rovnakej činnosti uplatňuje aj rovnaké posudzovanie. Bolo by totiž vhodnejšie zabezpečiť účinné zodpovedajúce prechodné ustanovenie, ktorým sa stanoví obdobie na prispôsobenie kryptoaktív tejto kategórie, ktoré sú už na trhu.

V Bruseli 24. februára 2021

Predsedníčka
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Christa SCHWENG

([7]) Stanovisko EHSV na tému *Digitálna prevádzková odolnosť* (ECO/536) (pozri stranu 38 tohto úradného vestníka).